

Eesti Riikliku Koreograafilise Kooli viienda tennu lõppetenduseks valiti V. Oranski ballett «Windsori lõbusad naised». Möödunud sügisel, kui selgus nimetatud balleti kavvavõtmine, oli teatriringkondades kuulda häält selle vastu: räägiti kujude tõlgendamise raskusest (sest ühelt poolt õpilased, teiselt geniaalne Shakespeare), raskustest mis on seotud õhtut täitva balleti lavastamisega, kardeti paralleelide tõmbamist «Estonia» omaaegse lavastusega, mis võiks tulla koolile kahjuks jne. Seejuures aga unustati, et tegemist pole mitte niivõrd Shakespeare'i komöödiaga, kui-võrd V. Oranski balletiga. Unustati, et kitsastes töötamistingimustes on Eesti Riikliku Koreograafilise Kooli pedagoogid eesotsas direktori Anna Ekstoniga harjunud raskustega võitlema.

Pildil: lõpetaja Piia Tiitus — Robin — ja 8. klassi õpilane Sulev Nõmmik — Falstaff (vasakul).

Ülesandega tuldi toime

Unustati ära, et õpilasi hinnatakse õpilastena, mitte kogenud näitlejate-tantsijatena.

Nüüd on teatrihooaeg lõppenud. «Windsori lõbusad naised» jõudsid pealtvaatajateni ning võeti täissaalide poolt soojalt vastu. Üksnes see on juba õigustanud balleti kavvavõtmise. Kui me aga arvestame, millise hulga koge-musi andis see etendus kogu kooli õpilasperele näitlejameisterlikkuse seisukohalt, siis on tulu eriti ilmne. Puudub ju Eesti Riiklikul Koreograafilisel Koolil oma lava, kus õpilased saaksid pidevalt esineda. «Estonia» lavastustes «teevad kaasa» ainult vähesed õpilased ja needki harva. Nüüd said nad tõhusa praktika.

Õpilased täitsid neile usaldatud osad innukalt ja püüdliselt. Noorustlik elurõõm ja vallatlemine olidki etenduse tugevamateks külgedeks.

Palju meeldivat on Anna Ekstoni lavastajatöös. Siin on suurt stiilitunnet, kus me iga hetk tunneme ära renessansiajastu Inglismaa; toredat huumorit, mis läbib kogu etendust, isegi traagilistena näivaid stseene (mr. Fordi armukadedusehood); musikaalsust, fantaasia loogilist lendu. Lavastaja on leidnud igale tegelasele huvitava liikumismotiivi, mis antud kuju hästi iseloomustab. Dr. Caius ilmub lavale I pildis. Pärast mõnda tantsusammu on pealtvaatajale juba selge, kellega tal on tegemist. «Lõbusate naiste» tantsupartiis on elemente, mis selgelt iseloomustavad nende seiklusiotsivat ja «peru» olemust jne.

Pantomim on tantsuliste elementidega hästi kokku sulatatud, üleminek ühelt teiselt on ladus ja tundub endastmõistetavana (näit. Anna stseenid kosilastega I vaatuses).

Etenduse üldisest plaanist langes veidi välja Anna ja Fentoni armastus-stseen, kus näidati ainult armastuse õilsust. Kadunud oli kogu Anna kel-

mikus, sädelevus, mis muide muusikas on olemas (variatsioon tšelestasooloogi). Ka siin poleks lavastaja oma huumori ja leidlikkuse prille tohtinud kõrvale panna.

Selle lavastusega näitab Anna Ekston end veel kord andeka ja fantaasiaküllase ballettmeisterina. Oranski balleti (see on aga suure inglase komöödiast inspireeritud) tuum on kujukalt ja suure elavusega edasi antud.

Tänavu lõpetasid kooli kolm tütarlast pedagoog Lia Leetmaa klassikalise tantsu klassist. Kõige küpsem neist oli Piia Tiitus sir Falstaffi paaži Robini-na. Ta on tantsuliselt kerge ja uljas, meeldiva figuuri ja väljendusriikka näoga (tema rõõm varastatud hane üle). Et esimene nii ulatuslik roll pani meid kaasa elama, see on tõendiks heade tantsija- ja näitlejavõtmete olemasolust. Tantsutehniliselt nõudlik partii esitati meeldiva täpsusega.

Teine lõpetaja, Milvi Kõnnusaar, tantsis mitme mehe ihaldusobjekti Annat. Kuju põhioonis on õige, siin on toredat vallatlemist, aga nagu öeldud, suure armastusstseenis muutus Anna järsku ebamaiselt õilsaks, ja langes seetõttu veidi osast välja. Tantsutehnikat valdab M. Kõnnusaar korrektselt, see on ainult pisut raskepärane (hüpped). Tuleks ka mõelda liigutuste täpsemale lõpetamisele.

Lõpetaja Helle Jalonen esines Windsori lõbusate naiste lähima abilise Quicklyna. Noorel tantsijannal on lavalist sarmi. Tantsutehnilistest võimetest praegu veel täit pilti ei saanud, kuna tantsupartiis puuduvad hüpped ja tuurid. Seekord jäi meelde ehtbaleerilnik labajalg, toimetulek tantsulise ülesandega ja kaasakiskuv kelmikus. Quickly osas esines õnnestunult ka 7. klassi õpilane Juta Lehiste.

Raskemad ülesanded tuli täita Falstaffidel — 8. klassi õpilastel Endrik Kergel ja Sulev Nõmmikul. E. Kerge

on arvatavasti noorim Falstaff teatri ajaloo, kuid see ei tähenda, et teda arvustades peaksime tegema hinnalandust. Kui möödunud aastane «Asjatu ettevaatus» näitas toredaid tantsija-eeldusi, siis seekord veenas ta meid ka tublide näitleja-eelduste olemasolus: päris usutavalt oli ületatud vanusevahe, mõistetavalt näidatud kuuluvust rüütlikeisusse. Kõige laiemais mõõtmeis avalduv elust mõnustundmine oli ilmestatud väljendusriika miimika ja liigutuste koomikaga. Tantsutehnikat valitseb E. Kerge vabalt.

Teise Falstaffi — S. Nõmmiku — osatäitmine tuleb samuti lugeda kordaläinuks, tahaks ainult hoiatada noort artisti enesekordamise ohu eest. Falstaffi žestides ja käitumises esines vahetevahel möödunud aastal nähtud Nikesi jooni «Asjatust ettevaatusest».

8. klassi õpilased N. Lukaševitš, A. Eiche, L. Lazareva, E. Tann, E. Suvve, A. Bome. 5. klassi õpilased J. Žigurs jt. löid huvitava Windsori elanike galerii, vahetevahel muidugi vilksatas lapselikkust (näit. E. Tanni raevustseemis), kuid põhiliselt õnnestus osadesse sisseelamine korralikult.

Kõik massitantsud oleks tulnud esitada nii püüdliku täpsusega nagu väikeste haldjate tants (3. klassi tüdrukud). Ainult nii kasvab tantsuline distsipliinitunne. Suurematel tuleb eeskuju võtta pisikestest tantsijannadest.

Mitu korda anodeeris pealtvaatajaskond Lembit Rosa dekoratsioonidele, kus on hästi tabatud inglise väikelinna õhkkonda. Ka Natalie Mei kostüümid aitasid hästi kaasa, oli leitud lavakujundusega harmoneeriv värvigamma. «Estonia» orkester valmistas seekord tõsise pettumuse (dirigent P. Nigula). Koosmäng logises, palju oli rütmilisi ebatäpsusi. Mängiti tujutult, ilma hoogsale balletile kaasa elamata.

Teatri balletirepertuaar sai juurde huumoriküllase etenduse, vabariigi kaks balletiteatrit aga kolm kvalifitseeritud balletiartisti.

Heino Aassalu